

III. PAMÄTIHODNOSTI ĽUDOVEJ KULTÚRY

A. Ľudová architektúra

- A.1 Ľudová architektúra vinohradníckej obce Vajnory – súbor domov na Baničovej ulici
číslo v celomestskom zozname: BA – III.- A.1
Vajnory, Baničova ul.
kategória – nehnuteľná hmotná
- A.2 Ľudová architektúra Záhoria – súbor domov v Dúbravke
číslo v celomestskom zozname: BA – III.- A.2
Dúbravka – Jadranská 6
kategória – nehnuteľná hmotná
- A.3 Ľudová architektúra Záhoria – súbor domov v Záhorskej Bystrici
číslo v celomestskom zozname: BA – III.- A.3
Záh. Bystrica - ul. Čs. tankistov 43, 74, 106.;
kategória – nehnuteľná hmotná

Z dôvodnenie výberu :

Obce v okolí Bratislavy žili až do 30.-tych rokov 20. storočia prakticky nezávislým spôsobom života prímestských obcí. Napriek blízkosti mesta, s ktorým obyvatelia dedín udržiavali intenzívny kontakt, venovali sa najmä poľnohospodárstvu a v dedinách pretrvával tradičný spôsob života. Jeho výrazným materiálnym prejavom je **ľudové stavitel'stvo**. Bratislava leží na styku dvoch etnograficky odlišných kultúrnych oblastí – jednou je oblasť Záhoria (prirodzenou hranicou je masív Malých Karpát), druhou je Podunajská oblasť so špecifickými kultúrnymi odlišnosťami. Silným kultúrnym determinantom bola aj národnosť – čo v prípade Bratislavy bol stret troch etníc – slovenského, maďarského a nemeckého, s výraznou prímiesou chorvátskej národnosti. Z tohto dôvodu sme do celomestského zoznamu pamätihodností zaradili ľudovú architektúru Vajnory – poľnohospodársko-vinohradníckej obce, kde ešte zostalo dobre zachované jadro obce, pôvodný urbanizmus i zástavba. Druhou, cennou lokalitou so zachovanou ľudovou architektúrou, je Záhorská Bystrica s peknými príkladmi západoslovenského ľudového domu.

(Jana Hamšíková)